

4 ສິດທິ ແລະ ຄວາມເປັນທຳ ໃນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ດີ

ໃນພາກນີ້ແມ່ນເວົ້າກ່ຽວກັບ:

ໜ້າທີ

ຄວາມຫາຍຍະນະຈາກອາຍພິດໃນໂບປາລ	43
ການຕໍ່ສູ້ເພື່ອສິດທິ ແລະ ຄວາມເປັນທຳ	44
ວິທີທີ່ສານພິດເຂົ້າສູ່ຮ່າງກາຍຂອງພວກເຮົາ	48
ສະຖານີອະນາໄມທີ່ຊ່ວຍປົກປ້ອງສະພາບແວດລ້ອມ	49
ການຕໍ່ສູ້ຮຽກຮ້ອງສິດທິ ແລະ ຄວາມເປັນທຳໃນການມີຊີວິດ ໃນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ດີ	50
ຄວາມສ່ຽງທີ່ຮັບໄດ້? ແລະ ສຳລັບໃຜ?	52

ສິດທິ ແລະ ຄວາມເປັນທຳໃນ ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ດີ

ທຸກໆຄົນໃນຊຸມຊົນມີສິດທິທີ່ຈະມີສຸຂະພາບດີ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ດີ ແລະ ປອດໄພ. ແຕ່ໜ້າເສຍດາຍທີ່ບັນດາສິດທິພື້ນຖານເຫຼົ່ານີ້ບໍ່ໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່ຈາກກຸ່ມທີ່ມີອຳນາດ. ມີຜູ້ຄົນເປັນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍປະເຊີນກັບບັນຫາສຸຂະພາບຢ່າງຮ້າຍແຮງ ອັນເນື່ອງມາຈາກການຂາດແຄນປັດໄຈພື້ນຖານໃນການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດໃນສະຖານທີ່ທີ່ມີສານພິດທີ່ເປັນໄພຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ. ກຸ່ມທີ່ມີຄວາມສ່ຽງທີ່ສຸດກໍ່ແມ່ນກຸ່ມຄົນທີ່ມີສະຖານະພາບທາງສັງຄົມຕ່ຳ ບໍ່ວ່າຈະເປັນຍ້ອນເຊື້ອຊາດ, ຊົນເຜົ່າສວນນ້ອຍ, ສາສະໜາ, ເພດ, ຊົນຊັ້ນ, ວັນນະ, ຄວາມທຸກຍາກ ຫຼື ຍ້ອນເຫດຜົນອື່ນໆ, ເມື່ອມີເຫດຮ້າຍເກີດຂຶ້ນ ພວກເຂົາກໍ່ຈະເປັນຜູ້ຮັບເຄາະທີ່ຮ້າຍແຮງກ່ອນໝູ່ພົດ.

ການຕໍ່ສູ້ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ມາຊື່ງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ສົມບູນດີ ແລະ ປອດໄພຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດຂອງຊຸມຊົນທີ່ຖືກປ່ອຍປະລະເລີຍໃນສິດທິຂັ້ນພື້ນຖານເຫຼົ່ານັ້ນ ບາງຄັ້ງເອີ້ນວ່າການຕໍ່ສູ້ເພື່ອຄວາມເປັນທຳໃນສິ່ງແວດລ້ອມ.

ຊຶ່ງໃນບົດນີ້ ແມ່ນຈະສະເໜີ ເລື່ອງລາວຂອງບັນດາຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມທຸກທໍລະມານຢ່າງບໍ່ເປັນທຳຈາກໄພພິບັດທີ່ເກີດຈາກສຸຂະພາບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ກໍ່ມີເລື່ອງລາວ ທີ່ບອກເລົ່າເຖິງການຈັດຕັ້ງກັນເພື່ອປົກປັກຮັກສາ ແລະ ປ້ອງກັນສິດທິໃນການມີສຸຂະພາບທີ່ດີ ແລະ ໄດ້ຮັບຄວາມເປັນທຳໃນສິ່ງແວດລ້ອມ ຫຼັງຈາກເກີດໄພພິບັດ.

ຄວາມຫາຍຍະນະຈາກອາຍພິດທີ່ເມືອງໂບປາລ

ໃນຄືນຂອງວັນທີ 3 ທັນວາ ປີ 1984, ໄດ້ເກີດໄພພິບັດຢ່າງຮ້າຍແຮງຂຶ້ນທີ່ເມືອງໂບປາລ ປະເທດອິນເດຍ. ຊຶ່ງໄດ້ມີສານພິດເປັນຈຳນວນຫຼາຍໂຕນຂອງໂຮງງານຜະລິດຢາຂ້າແມງໄມ້ແຫ່ງໜຶ່ງທີ່ຕັ້ງຢູ່ກາງຊຸມຊົນທຸກຍາກ ແລະ ແອອັດ ໄດ້ຮົ່ວໄຫຼອອກມາສູ່ອາກາດ ແລະ ເຮັດໃຫ້ອາກາດເປັນພິດ ແລະ ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນລະບົບເຕືອນໄພຂອງໂຮງງານດັ່ງກ່າວກໍ່ຖືກມອດ ແລະ ລະບົບຄວາມປອດໄພຕ່າງໆບໍ່ເຮັດວຽກ, ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງບໍ່ມີການເຕືອນໄພໃດໆ ແກ່ຊຸມຊົນໃນບໍລິເວນໃກ້ຄຽງໃນເວລາທີ່ເກີດມີ ການຫົ່ວໄຫຼຂອງສານພິດດັ່ງກ່າວ.

ນາງ ອາຊີຊາ ຊຸນຕານ ໜຶ່ງໃນຜູ້ລອດຊີວິດໄດ້ເລົ່າເຫດການຄືນນັ້ນວ່າ: ຄືນນັ້ນຂ້ອຍຕື່ນຂຶ້ນກໍ່ຍ້ອນໄດ້ຍິນລູກໄອເອົາແທ້ເອົາວ່າ. ເມື່ອລູກຂຶ້ນມາຂ້ອຍເຫັນແຕ່ຄວັນຂາວກະຈາຍໄປທົ່ວທ້ອງ ແລະ ຂະນະນັ້ນເອງຂ້ອຍກໍ່ໄດ້ຍິນສຽງຜູ້ຄົນຮ້ອງໃສ່ກັນວ່າ: ແລ່ນ! ແລ່ນ! ຕໍ່ຈາກນັ້ນຂ້ອຍກໍ່ເລີ່ມໄອ ແລະ ທຸກລົມຫາຍໃຈຂອງຂ້ອຍນັ້ນແສບຮ້ອນຄືກັບຫາຍໃຈຢູ່ໃນກອງໄຟ.

ນາງ ຈຳປາເທວີ ສຸຂະລາ ຜູ້ລອດຊີວິດຈາກເຫດການດັ່ງນັ້ນກໍ່ເລົ່າວ່າ:

ຜູ້ຄົນຕື່ນຕົກໃຈກັບເຫດການທີ່ເກີດຂຶ້ນຫຼາຍ, ເມື່ອເຂົາເຈົ້າລຸກຈາກບ່ອນນອນໄດ້ກໍ່ພາກັນແລ່ນໂດຍບໍ່ໄດ້ສິນນຳເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມວ່າໄດ້ນຸ່ງຫຼີບ. ສິ່ງດຽວທີ່ພວກເຂົາຄິດໃນໃຈກໍ່ຄືການຮັກສາຊີວິດຂອງຕົນ ແລະ ຄົນທີ່ຕິນຮັກນັ້ນໃຫ້ລອດກໍ່ພໍ ແລະ ສິ່ງດຽວທີ່ເຮັດໄດ້ໃນຕອນນັ້ນກໍ່ມີແຕ່ແລ່ນເອົາຊີວິດໃຫ້ລອດເທົ່ານັ້ນ.

ສະເພາະຂ້ອຍເອງໃນຕອນນັ້ນກໍ່ຮູ້ສຶກຄືກັບວ່າ ມີຄົນເອົາໝາກເຜັດແດງມາໃສ່ທົ່ວຕີນໂຕຂອງຂ້ອຍ, ຊຶ່ງຕາທັງສອງຂອງຂ້ອຍກໍ່ແສບ ແລະ ມີນ້ຳຕາໄຫຼອອກມາ, ດັ່ງຂອງຂ້ອຍກໍ່ມີຂໍ້ມູນກັບຍອຍອອກມາ ແລະ ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນນຳລາຍຂ້ອຍກໍ່ຟຸ່ມປາກ.

ຫຼັງຈາກເກີດເຫດດັ່ງກ່າວໄດ້ສາມມື້ມີຄົນເສຍຊີວິດໄປເຖິງ 25.000 ຄົນ, ແຕ່ຄວາມສູນເສຍຈາກສານພິດດັ່ງກ່າວຍັງບໍ່ສິ້ນສຸດເທື່ອ ອັນທີ່ຈິງແລ້ວ ການສູນເສຍຊີວິດດັ່ງກ່າວມັນເປັນພຽງແຕ່ຈຸດເລີ່ມຕົ້ນເທົ່ານັ້ນ.

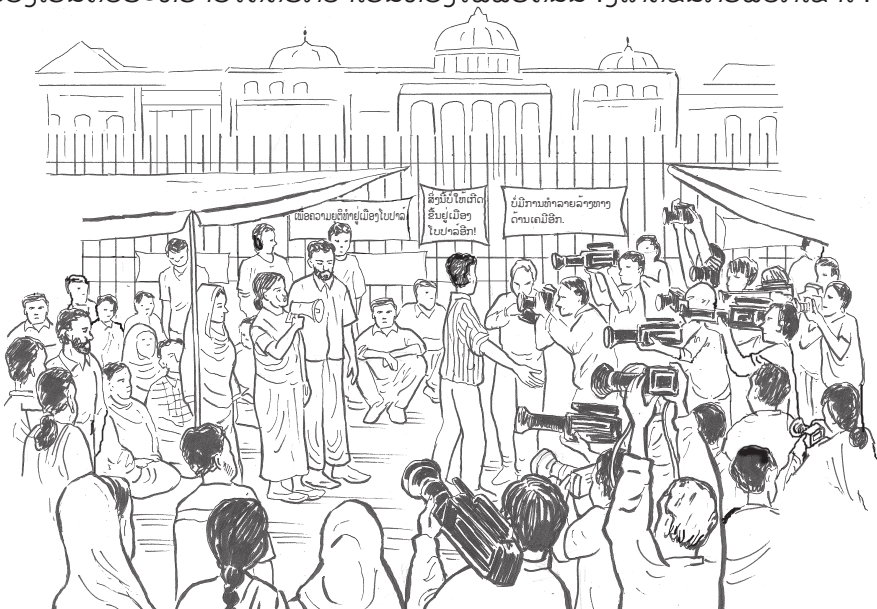
ຫຼັງຈາກນັ້ນ 20 ກວ່າປີຕໍ່ມາ, ມີຄົນຫຼາຍກວ່າ 20.000 ຄົນເສຍຊີວິດຈາກສານພິດຕົກຄ້າງຢູ່ໃນຮ່າງກາຍຂອງພວກເຂົາ ແລະ ມີອີກຫຼາຍໆພັນຄົນທີ່ລອດຊີວິດກໍ່ເກີດອາການເຈັບປ່ວຍຢ່າງສາຫັດຂຶ້ນເຊັ່ນ: ການຫາຍໃຈຝືດ ແລະ ເຈັບແສບຕາມຫຼອດລົມໃນເວລາຫາຍໃຈ, ອາການໄອຊຳເຮື້ອ, ໄຂ້ຮ້ອນ, ແຂນຂາມີອາການມືນຊາ ແລະ ບໍ່ມີຄວາມຮູ້ສຶກ, ອາການອ່ອນເພຍ, ມີອາການຢ້ານກົວ, ຊຶມເສົ້າ ແລະ ເປັນມະເຮັງ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ ສານພິດນັ້ນຍັງສົ່ງຜົນກະທົບຢ່າງຮຸນແຮງຕໍ່ກັບລູກໆ ແລະ ຫຼານໆ ທີ່ເກີດໃໝ່ຂອງຜູ້ທີ່ລອດຊີວິດຈາກໂສກນາດຕະໄໝດັ່ງນັ້ນນຳອີກເຊັ່ນ: ແຂນຫຼື ຂາລົບ, ມີການຂະຫຍາຍຕົວຊາ, ເກີດອອກມາພິການ ແລະ ມີບັນຫາເລື່ອງມັນສະໝອງ. ອາຍພິດທີ່ຮົ່ວໄຫຼອອກມາໃນຄຳຄືນນັ້ນໄດ້ພາກຊີວິດຜູ້ຄົນໄປເປັນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ ແລະ ໄດ້ຮັບບາດເຈັບອີກກວ່າ 150.000 ຄົນ.

ການຕໍ່ສູ້ເພື່ອສິດທິ ແລະ ຄວາມເປັນທຳ

ຈົນເຖິງປະຈຸບັນນີ້, ສະຖານທີ່ໂຮງງານຜະລິດຢາຂ້າແມງໄມ້ທີ່ເກີດເຫດສານພິດຮົ່ວໄຫຼນັ້ນ ໄດ້ຖືກປະຮ້າງໄວ້ໂດຍບໍ່ໄດ້ມີການອະນາໄມ ຫຼື ມຸ້ງມັດໃດໆ ແລະ ຊາກອາຄານ, ສິ່ງເສດເຫຼືອຕ່າງໆຂອງໂຮງງານດັ່ງກ່າວນັ້ນໄດ້ກາຍເປັນສິ່ງເຕືອນໃຈເຖິງເຫດໂສກນາດຕະກຳຄັ້ງນັ້ນ. ຊຶ່ງຢູ່ໃນເດີ່ນຂອງໂຮງງານນັ້ນສານພິດກໍຍັງກອງເຕັມຢູ່ ແລະ ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນມັນກໍຊົມລົງໄປປົນເປື້ອນກັບນ້ຳໃຕ້ດິນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ນ້ຳນັ້ນເປັນພິດ ແລະ ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ ປະຊາຊົນສ່ວນຫຼວງຫຼາຍທີ່ມີບັນຫາສຸຂະພາບຈາກອາຍພິດໃນຄັ້ງນັ້ນກໍຍັງບໍ່ເຄີຍໄດ້ຮັບການປິ່ນປົວໃດໆເລີຍສຳລັບເຂົາເຈົ້າ. ສະນັ້ນ, ປະຊາຊົນໂບປາລທຸກໆຄົນບໍ່ໄດ້ຄິດວ່າເຫດການໃນຄັ້ງນັ້ນເປັນພຽງໂສກນາດຕະກຳຄັ້ງໜຶ່ງໃນອະດີດເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ມັນຍັງເປັນໄພຮ້າຍທີ່ຍັງນຳຄຸກຄາມພວກເຂົາເຈົ້າຢູ່.

ບັນດາຜູ້ລອດຊີວິດຈາກເຫດການຄັ້ງນັ້ນຕ່າງໆກໍຮູ້ດີວ່າມັນບໍ່ເປັນທຳເລີຍທີ່ຊີວິດຂອງພວກເຂົາຖືກທຳລາຍລົງ. ພວກເຂົາບໍ່ມີເງິນທີ່ຈະມາຈາຍຄ່າການປິ່ນປົວອາການເຈັບເປັນຂອງຕົນເອງ ຫຼື ມາລ້ຽງດູຄົນໃນຄອບຄົວທີ່ບໍ່ສາມາດຫາລ້ຽງຊີບໄດ້ອີກ. ພວກເຂົາເຈົ້າຕ້ອງການໃຫ້ບໍລິສັດ ຢູນຽນຄາບາຍ ຊຶ່ງເປັນບໍລິສັດຍັກໃຫຍ່ຂາມຊາດໃນຖານະເຈົ້າຂອງໂຮງງານດັ່ງກ່າວອອກມາຮັບຜິດຊອບ, ແຕ່ບໍລິສັດດັ່ງກ່າວປະຕິເສດຄວາມຮັບຜິດຊອບໂດຍອ້າງວ່າມັນແມ່ນຄວາມຜິດຂອງກຳມະກອນທີ່ເຮັດໃຫ້ເກີດໂສກນາດຕະກຳດັ່ງກ່າວ ບໍ່ແມ່ນຄວາມຜິດຂອງໂຮງງານ ຫຼື ບໍລິສັດ. ເຖິງແມ່ນວ່າມັນຈະແມ່ນຜົນຂອງການອອກແບບຂອງໂຮງງານເອງກໍຕາມທີ່ເປັນສາເຫດຂອງໄພພິບັດຂັ້ນນີ້..

ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໄພພິບັດທີ່ເມືອງໂບປາລ ກໍຄືດຽວກັບປະຊາຊົນຜູ້ອື່ນໆ ທີ່ກຳລັງຕໍ່ສູ້ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ມາຊຶ່ງສິດທິ ແລະ ຄວາມເປັນທຳ, ພວກເຂົາເຈົ້າເຂົ້າໃຈແລ້ວວ່າ ຄວາມທຸກຍາກນັ້ນເອງທີ່ບໍ່ພຽງແຕ່ເຮັດໃຫ້ບັນຫາຂອງເຂົາເຈົ້າຮ້າຍແຮງຍິ່ງຂຶ້ນມັນຍັງເປັນຕົວອະທິບາຍໄດ້ດີອີກວ່າເປັນຫຍັງໄພພິບັດນັ້ນຈຶ່ງເກີດຂຶ້ນກັບພວກເຂົາເຈົ້າ.

ເປັນຍ້ອນຫຍັງໄພພິບັດຈຶ່ງເກີດຂຶ້ນ?

ໄພພິບັດທີ່ເມືອງໂບປາລເປັນເຫດການເປັນຕາຍຳນານທີ່ສຸດທີ່ບໍ່ຄວນເກີດຂຶ້ນແລະເຖິງວ່າມັນຈະເປັນເຫດການເປັນຕາຍຳນານພຽງໃດ ມັນກໍບໍ່ເປັນເລື່ອງທີ່ແປກ. ຊຶ່ງກິດຈະກຳຖາມຕອບ “ແຕ່ວ່າ...ເປັນຫຍັງ?” ຈະຊ່ວຍໃຫ້ພວກເຮົາເຂົ້າໃຈເຖິງສາເຫດທີ່ມາຂອງໄພພິບັດນະເມືອງໂບປາລນັ້ນ.

ຢູ່ທົ່ວໂລກ, ບັນດາບໍລິສັດຍັກໃຫຍ່ຂ້າມຊາດຕ່າງໆ ພາກັນສ້າງໂຮງງານທີ່ຜະລິດມົນລະພິດ, ສະຖານທີ່ກຳຈັດສານພິດເຄມີ ແລະ ບັນດາໂຄງການອຸດສາຫະກຳອັນຕະລາຍຕ່າງໆ ຢູ່ທ່າມກາງຊຸມຊົນທີ່ດ້ອຍໂອກາດ ຍ້ອນຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ມີສະຖານະພາບທາງສັງຄົມຕ່ຳ. ຍ້ອນເຫດຜົນດັ່ງກ່າວນີ້, ບັນດາປະເທດ ແລະ ຊຸມຊົນທີ່ທຸກຍາກຕ່າງໆ ຈຶ່ງກາຍເປັນສະຖານທີ່ກຳຈັດສານພິດທີ່ເສດເຫຼືອຈາກໂຮງງານອຸດສາຫະກຳ, ສິນຄ້າ ແລະ ມົນລະພິດຕ່າງໆ. ສະນັ້ນ, ການປົກປ້ອງສຸຂະພາຍສິ່ງແວດລ້ອມຂອງພວກເຮົານັ້ນ ມັນບໍ່ແມ່ນສະເພາະແຕ່ເລື່ອງການປ່ຽນຜະລິດຕະພັນທີ່ພວກເຮົາຊົມໃຊ້ ແລະ ວິທີການກຳຈັດພວກມັນເທົ່ານັ້ນ; ແຕ່ມັນເປັນເລື່ອງທີ່ພວກເຮົາທຸກຄົນຕ້ອງມາຕັ້ງຄຳຖາມເຖິງການທີ່ກຸ່ມມີອຳນາດນັ້ນໃຊ້ອຳນາດທີ່ມີໄປໃນທາງທີ່ຜິດ ແລະ ການທີ່ປະຊາຊົນຕາດຳຈຳຕ້ອງມາຮັບເຄາະຮ້າຍຈາກການກະທຳດັ່ງກ່າວ.

ການຮຽກຮ້ອງຄວາມເປັນທຳແກ່ຊາວໂບປາລຈາກທົ່ວໂລກ

ປະຊາຊົນໂບປາລຜູ້ລອດຊີວິດຈາກເຫດການອາຍ ພິດຮົ່ວໄຫຼໄດ້ຮ່ວມມືກັນອອກມາສະແດງໃຫ້ທຸກ ຄົນໄດ້ເຫັນເຖິງຄວາມທຸກທໍລະມານຈາກເຫດການ ດັ່ງກ່າວ ແລະ ກໍຮຽກຮ້ອງໃຫ້ບໍລິສັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ນັ້ນອອກມາຮັບຜິດຊອບ. ພວກເຂົາ ເຈົ້າພາກັນອິດອາຫານປະທ້ວງ ແລະ ກໍປະກາດວ່າຈະບໍ່ກິນອາຫານ ໃດໆ ຈົນກວ່າຈະໄດ້ຮັບຄຳຕອບ ຈາກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ພວກ ເຂົາເຈົ້າພາກັນເດີນຂະບວນໄປຍັງ ນະຄອນຫຼວງຂອງລັດ ຊຶ່ງມີໄລຍະ ທາງຍາວ 750 ກິໂລແມັດ (466 ໄມ) ໂດຍປາ

ສະຈາກອາຫານ ແລະ ນໍ້າດື່ມ. ພວກເຂົາເຈົ້າກໍຍັງເດີນຂະບວນໄປຍັງນະຄອນຫຼວງຂອງ ປະເທດອີກ ເພື່ອໄປຮຽກຮ້ອງຄວາມເປັນທຳ. ພ້ອມດຽວກັນນີ້ ບັນດາຜູ້ຍິງກໍພາກັນຕັ້ງ ເຕັ້ນປັກຫຼັກປະທ້ວງຢູ່ຕໍ່ໜ້າຕຶກຫ້ອງການຂອງຜູ້ວ່າການລັດນັ້ນເປັນເວລາເຖິງສາມ ເດືອນ ຊຶ່ງທຸກໆມື້ເລີ່ມຕັ້ງແຕ່ຕາເວັນຂຶ້ນຈົນຮອດຕາເວັນຕົກດິນ ພວກເຂົາເຈົ້າກໍປະສານ ສຽງຮຽກຮ້ອງສິ່ງທີ່ພວກເຂົາຕ້ອງການ.

ເປັນເວລາຫຼາຍໆປີຫຼັງເຫດວິບັດນັ້ນ, ສານໄດ້ສົ່ງໃຫ້ບໍລິສັດ ຢູນຽນຄາໂບຈ່າຍ 470 ລ້ານໂດລາອາເມລິກາ ໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານອິນເດຍ ເພື່ອເປັນຄ່າເສຍຫາຍ. ຊຶ່ງມັນເປັນ ໄຊຊະນະຄັ້ງສຳຄັນ ແຕ່ມັນກໍຍັງບໍ່ພຽງພໍກັບຄວາມສູນເສຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ ແລະ ເງິນຈຳນວນດັ່ງກ່າວ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມາບໍ່ຮອດມືປະຊາຊົນທີ່ລອດຊີວິດດັ່ງກ່າວ.

ຕໍ່ມາບໍດິນປານໃດ ບໍລິສັດ ຢູນຽນຄາໂບ ກໍຖືກຂາຍຕໍ່ໄປໃຫ້ບໍລິສັດ ໂດເຄມິກໂຄ (Dow Chemical) ຊຶ່ງກໍເປັນບໍລິສັດຂ້າມຊາດເຊັ່ນກັນ. ບໍລິສັດໂດເຄມິກໂຄ ກໍປະຕິເສດຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຫຼື ບໍ່ຍອມຈ່າຍຄ່າຮັກສາພະຍາບານໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບເຄາະຮ້າຍນັ້ນ. ທັງລັດຖະບານອິນເດຍ ຊຶ່ງເປັນບ່ອນທີ່ເກີດເຫດ ແລະ ລັດຖະບານອາເມລິກາ ຊຶ່ງເປັນຖານທີ່ຕັ້ງຂອງບໍລິສັດທັງສອງ ຕ່າງກໍບໍ່ໄດ້ມີມາດຕະການທາງກົດໝາຍໃດໆຕໍ່ກັບຜູ້ບໍລິຫານຂັ້ນສູງຂອງບໍລິສັດທັງສອງ ເພື່ອໃຫ້ພວກເຂົາເຈົ້າອອກມາຮັບຜິດຊອບຕໍ່ກັບເຫດການດັ່ງກ່າວ.

ເມື່ອເປັນເຊັ່ນນັ້ນບັນດາຜູ້ລອດຊີວິດໄດ້ຜັນຂະຫຍາຍການຕໍ່ສູ້ເພື່ອຮຽກຮ້ອງຄວາມເປັນທຳອອກໄປທົ່ວໂລກ ໂດຍການຄ່ອຍໆດຶງເອົາການສະໜັບສະໜູນຈາກບັນດານັກສຶກສາ, ອົງຈັດຕັ້ງເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມຕ່າງໆ ແລະ ອົງການສິດທິມະນຸດ. ເມື່ອໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກທົ່ວທຸກມຸມໂລກແລ້ວ ປະຊາຊົນໂບປາລ ຜູ້ລອດຊີວິດຈາກເຫດວິນາດສະໄພຈາກສານພິດຮົ່ວໄຫຼນັ້ນ ກໍໄດ້ຮຽກຮ້ອງຄວາມເປັນທຳໄປຍັງສຳນັກງານໃຫຍ່ຂອງບໍລິສັດ ຢູນຽນຄາໂບ ແລະ ບໍລິສັດ ໂດເຄມິກໂຄ ແລະ ລັດຖະບານ ປະເທດສາທະລັດອາເມລິກາ ແລະ ລັດຖະບານປະເທດອິນເດຍ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນກໍໄດ້ມີການປຸກລະດົມຜູ້ສະໜັບສະໜູນທັງຫຼາຍອອກມາອົດອາຫານປະທ້ວງແລະເຄື່ອນໄຫວເພື່ອສະແດງໃຫ້ທຸກໆຄົນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ມີສ່ວນຮັບຜິດຊອບໃນເຫດໂສກນາດຕະກຳດັ່ງກ່າວ ໄດ້ຮັບຮູ້ເຖິງຄວາມທຸກທໍລະມານທີ່ບັນດາຜູ້ທີ່ລອດຊີວິດນັ້ນກຳລັງປະເຊີນຢູ່. ຈາກການທີ່ອອກມາເຄື່ອນໄຫວຕໍ່ສູ້ຮຽກຮ້ອງຄວາມເປັນທຳນັ້ນ ຜົນສຸດທ້າຍພວກເຂົາເຈົ້າກໍໄດ້ຮັບໄຊຊະນະ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດລ້ຽງດູຄອບຄົວໄດ້, ຈັດຕັ້ງການປະຖົມພະຍາບານຂອງຕົນເອງຂຶ້ນ (ເບິ່ງໜ້າ 422), ໄດ້ຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບເຄາະຮ້າຍຈາກໄພພິບັດຈາກສານພິດຈາກບ່ອນອື່ນໆ ແລະ ພາກັນຢູ່ລອດຕໍ່ໄປ.

ຄຳຂວັນທີ່ໃຊ້ໃນການຕໍ່ສູ້ຮຽກຮ້ອງຄວາມເປັນທຳນັ້ນແມ່ນ: “ໂບປາລ, ຢ່າໃຫ້ເກີດຂຶ້ນອີກ!” ຊຶ່ງຈຸດປະສົງຂອງພວກເຂົາເຈົ້າແມ່ນເພື່ອປ້ອງກັນໄພພິບັດສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ຄ້າຍຄືກັນນີ້ເກີດຂຶ້ນອີກໃນອະນາຄົດ. ການທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າຕໍ່ສູ້ຮຽກຮ້ອງຄວາມເປັນທຳອອກສູ່ສາກົນນັ້ນ ມັນໄດ້ໃຫ້ບົດຮຽນທີ່ສຳຄັນແກ່ຜູ້ຄົນທົ່ວໂລກ ເຖິງຜົນກະທົບຍາວນານຂອງການໄດ້ຮັບສານພິດນັ້ນ. ນອກຈາກນີ້ ມັນຍັງສອນໃຫ້ຮູ້ອີກວ່າ ອຸບັດຕິເຫດໃນໂຮງງານອຸດສະຫະກຳນັ້ນ ສາມາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ທຸກເວລາ ແລະ ເມື່ອມັນເກີດຂຶ້ນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຫຼາຍກວ່າໝູ່ໝົດກໍແມ່ນຄົນທຸກຈົນນັ້ນເອງ. ການຕໍ່ສູ້ຮຽກຮ້ອງສິດທິ ແລະ ຄວາມເປັນທຳຂອງຊາວໂບປາລນັ້ນ ໄດ້ກາຍເປັນແບບຢ່າງໃຫ້ແກ່ບັນດາຜູ້ນຳພາຊຸມຊົນທົ່ວໂລກນຳອີກ.

ວິທີທີ່ສານພິດເຂົ້າສູ່ຮ່າງກາຍຂອງຄົນເຮົາ

ການດື່ມກິນ
(ການບໍລິໂພກ)

ການຫາຍໃຈ
(ການສູດດິມ)

ແລະ ຜ່ານທາງຜິວໜັງ
(ການຊຶມຊັບຜ່ານຮູຊຸມຂົນ)

ເມື່ອຜູ້ໃດກໍ່ຕາມຢູ່ກັບສານພິດເຄມີນັ້ນດິນເທົ່າໃດກໍ່ຍິ່ງມີອັນຕະລາຍຫຼາຍເທົ່ານັ້ນ (ໂດຍສະເພາະແມ່ນການສຳຜັດສານພິດນັ້ນໂດຍກົງ). ສານພິດກໍ່ໃຫ້ເກີດອັນຕະລາຍໄດ້ສອງແບບຄືແບບເກີດເປັນອັນຕະລາຍທັນທີເມື່ອສຳຜັດມັນ ແລະ ແບບທີ່ສອງກໍ່ຄືມີຜົນຮ້າຍຍາວນານ. ຕົວຢ່າງຂອງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍທັນທີ ກໍ່ຄືກໍລະນີ ທີ່ປະຊາຊົນເມືອງໂບປາລ ໄດ້ສຳຜັດກັບສານພິດໂດຍກົງພ້ອມໆກັນ ໂດຍຜ່ານທາງການຫາຍໃຈເອົາອາຍພິດ ແລະ ອາຍພິດນັ້ນປົວມາຖືກຜິວໜັງຂອງພວກເຂົາ ຊຶ່ງມັນເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເປັນອັນຕະລາຍໃນທັນທີທັນໃດ ແລະ ຕົວຢ່າງຂອງຜົນຮ້າຍຍາວນານກໍ່ຄື ຫຼັງເກີດເຫດຮົ່ວໄຫຼຂອງສານພິດທີ່ເມືອງໂບປາລນັ້ນ, ແມ່ນບໍ່ມີການຈັດການໃດໆກັບສານພິດເຄມີທີ່ຕົກເຮັດອອກມານັ້ນ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ມັນແຜ່ກະຈາຍອອກໄປທົ່ວພື້ນທີ່ອ້ອມໆໂຮງງານ ແລ້ວຊຶມລົງໄປໃນດິນ ແລະ ໄປປົນເປື້ອນກັບແຫຼ່ງນ້ຳໃຕ້ດິນທີ່ຢູ່ພື້ນຂອງເມືອງໂບປາລນັ້ນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ແຫຼ່ງນ້ຳນັ້ນເປັນ ພິດ. ເມື່ອປະຊາຊົນໃນເມືອງນັ້ນພາກັນນຳນ້ຳນັ້ນມາດື່ມກິນ ພວກເຂົາເຈົ້າກໍ່ໄດ້ຮັບເອົາສານພິດເທື່ອລະໜ້ອຍ. ເມື່ອເວລາຜ່ານໄປຫຼາຍປີ ສານພິດເຄມີນັ້ນກໍ່ຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດໂລກໄພໄຂ້ເຈັບຕ່າງໆຂຶ້ນແກ່ປະຊາຊົນເຫຼົ່ານັ້ນ ແລະ ກໍ່ລູກຫຼານຂອງພວກເຂົາເຈົ້ານຳ.

ສະນັ້ນ ເພື່ອປ້ອງກັນຕົນເອງຈາກການຕົກຢູ່ໃນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເປັນພິດ ຫຼື ການສຳຜັດສານພິດນັ້ນໂດຍກົງ ບໍ່ວ່າຈະເປັນການສຳຜັດສານພິດຄືໃນເຫດການໃຫຍ່ໆ ຄື ດັ່ງໃນເມືອງໂບປາລ ຫຼື ການສຳຜັດ ຫຼື ຢູ່ກັບສານພິດຕາມບ້ານເຮືອນຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ສານພິດທີ່ມີໃນນ້ຳສື, ນ້ຳຢາລາງເລັບ ແລະ ໃນຜະລິດຕະພັນອື່ນໆ; ເພື່ອປ້ອງກັນຕົນເອງບໍ່ໃຫ້ມີການສຳຜັດ ຫຼື ຢູ່ກັບສານພິດນັ້ນອີກຕໍ່ໄປ ສິ່ງທຳອິດທີ່ຈະຄວນເຮັດກໍ່ຄື ຢູ່ຫ່າງໄກຈາກສານພິດເຄມີເຫຼົ່ານັ້ນ ຫຼືບໍ່ດັ່ງນັ້ນ ກໍ່ໃຫ້ເອົາສານພິດເຫຼົ່ານັ້ນໄປເກັບມ້ຽນໄວ້ໃຫ້ຫ່າງໄກຈາກຕົນເອງ ແລະ ຫຼັງຈາກນັ້ນ ກໍ່ໃຫ້ຄິດຫາວິທີປ້ອງກັນວ່າຈະເຮັດແນວໃດໃຫ້ຕົນເອງນັ້ນປອດໄພ ແລະ ຫ່າງໄກຈາກສານພິດເຫຼົ່ານັ້ນຕໍ່ໄປໃນອະນາຄົດ (ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບບັນຫາສຸຂະພາບທີ່ມີສາເຫດມາຈາກສານພິດເຄມີນັ້ນໃຫ້ເບິ່ງພາກທີ 16).

ສະຖານີອະນາໄມອອກແບບເພື່ອປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ.

ຄຽງຄູ່ກັບການຕໍ່ສູ້ຮຽກຮ້ອງຄວາມເປັນທຳ, ປະຊາຊົນໂບປາລໄດ້ທຳການປິ່ນປົວຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກສານພິດໄປພ້ອມໆກັນ. ທັງຜູ້ລອດຊີວິດ ແລະ ອາສາສະມັກໄດ້ພາກັນສ້າງສະຖານີອະນາໄມ ສຳບະນາ (ຊຶ່ງ ສຳບະນາ ມີຄວາມໝາຍວ່າ ເປັນໄປໄດ້ໃນພາສາສັນສະກິດ ແລະ ພາສາຮິນດູ) ຂຶ້ນມາເພື່ອບໍລິການຮັກສາສຸຂະພາບແກ່ທຸກໆຄົນໃນຊຸມຊົນໂດຍບໍ່ໄດ້ຈຳແນກ ຊື່ນຊື່ນ, ວັນນະ, ສາສະໜາ ຫຼື ຈຳນວນເງິນ ຄຳ ທີ່ຈະເປັນຄຳປະຖົມພະຍາບານນັ້ນວ່າມີໜ້ອຍຫຼາຍພຽງໃດ.

ສະຖານີອະນາໄມສຳບະນາເປັນສະຖານີອານາໄມແບບຢ່າງທີ່ດີຕໍ່ສຸຂະພາບສິ່ງແວດລ້ອມ. ຊຶ່ງສະຖານີອານາໄມແຫ່ງນີ້ແມ່ນຖືກສ້າງ ແລະ ດຳເນີນການໄປຢ່າງຍືນຍົງ ແລະ ປອດໄພເທົ່າທີ່ຈະເປັນໄປໄດ້, ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ:

- ເພື່ອຄວາມປອດໄພຂອງທຸກໆຄົນຈາກສານພິດເຄມີທີ່ມີຢູ່ໃນຜະລິດຕະພັນທຳຄວາມສະອາດຕ່າງໆ, ທາງສະຖານີອະນາໄມ ໃຊ້ພຽງແຕ່ນ້ຳຮ້ອນ ແລະ ສະບູເທົ່ານັ້ນໃນການເຮັດຄວາມສະອາດສະຖານີອະນາໄມດັ່ງກ່າວ.
- ບັນດາພະນັກງານຂອງສະຖານີອະນາໄມໄດ້ພາກັນເຮັດສວນ ເພື່ອປູກພືດສະໝຸນໄພ. ຊຶ່ງບໍ່ໄດ້ມີການໃຊ້ສານເຄມີໃດໆໃນສວນດັ່ງກ່າວ ແລະ ບັນດາຄົນເຈັບທີ່ມາຮັກສາຕົວຢູ່ສະຖານີອະນາໄມດັ່ງກ່າວກໍ່ຊ່ວຍກັນປູກ ແລ້ວກໍ່ເກັບເອົາຢາສະໝຸນໄພນັ້ນມາເປັນຢາຮັກສາຕົນເອງ.
- ເວລາປູກອາຄານຂອງສະຖານີອະນາໄມເພີ່ມເຕີມ ກໍ່ມີການອອກແບບໃຫ້ເປັນມິດກັບທຳມະຊາດທີ່ສຸດ ນັ້ນກໍ່ຄືການນຳໃຊ້ວັດສະດຸທີ່ບໍ່ມີສານພິດໃນການກໍ່ສ້າງ. ໃຊ້ວັດສະດຸທີ່ມີຕາມທຳມະຊາດ ແລະ ອອກແບບອາຄານໃຫ້ໄດ້ໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກແສງສະຫວ່າງທຳມະຊາດ ແລະ ໃຫ້ຖືກຕາມລວງລິມ.
- ມີການເກັບນ້ຳຝົນໄວ້ໃຊ້ໃນລະດູແລ້ງ. ນ້ຳຝົນທີ່ຕົກລົງມາໃນລະດູຝົນກໍ່ຈະຖືກໂຕ່ງ ແລະ ເກັບຮັກສາໄວ້ໃນອ່າງເກັບນ້ຳທີ່ຢູ່ພື້ນດິນ ແລະ ນຳຂຶ້ນມາໃຊ້ໃນຍາມແລ້ງ.
- ນ້ຳທີ່ໃຊ້ໃນການຊຳລະລ້າງຕ່າງໆ ຈະຖືກນຳມາໃຊ້ໃຫ້ຄວາມຊຸ່ມຊື່ນແກ່ດິນ ແລະ ສວນສະໝຸນໄພ ໂດຍທາງທີ່ມາຍັງໜອງນ້ຳ ທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ເກັບຮັກສານ້ຳໄວ້ໃຊ້ໃນການປູກຝັງນັ້ນ.
- ພະລັງງານໄຟຟ້າທີ່ໃຊ້ໃນສະຖານີອະນາໄມ ແມ່ນຜະລິດມາຈາກພະລັງງານແສງອາທິດ ໂດຍໃຊ້ແຜ່ນຮັບແສງອາທິດ ຊຶ່ງມັນສ້າງມົນລະພິດໜ້ອຍຫຼາຍ.

ຈາກແບບຢ່າງຂອງສະຖານີອະນາໄມສຳບະນາຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າ ການທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ທຸກໆຄົນມີສຸຂະພາບແຂງແຮງໄດ້ສຳເລັດຜົນນັ້ນ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດທັງການຮັກສາພະຍາບານ ແລະ ການປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ເກີດການເຈັບເປັນຄວບຄູ່ກັນໄປ. ຊຶ່ງຕົວຢ່າງໃນການລົດຜ່ອນສານພິດຂອງສະຖານີອະນາໄມສຳບະນານັ້ນ ແມ່ນສາມາດທີ່ຈະນຳໄປຢູ່ຕາມບັນດາໂຮງຮຽນ, ໜ່ວຍທຸລະກິດຕ່າງໆ, ຫ້ອງການຂອງລັດ ແລະ ຕາມບ້ານເຮືອນ. ເຖິງວ່າພວກເຮົາຈະພາກັນປະຕິບັດຕາມແບບຢ່າງຂອງສະຖານີອະນາໄມສຳບະນາຢ່າງໄດ້ຜົນ ຊຶ່ງຊຸມຊົນມີສຸຂະພາບດີຂຶ້ນ ແລະ ມີການພັດທະນາທີ່ຍືນຍົງກວ່າເດີມກໍຕາມ, ແຕ່ຕາຍໃດທີ່ບັນດາໂຮງງານອຸດສາຫະກຳນັ້ນຍັງສືບຕໍ່ຜະລິດສິນຄ້າ ແລະ ນຳໃຊ້ສານພິດເຂົ້າໃນຂະບວນການຜະລິດຢູ່, ພວກເຮົາທຸກໆຄົນ ໂດຍສະເພາະປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ຢູ່ໃນກຸ່ມສ່ຽງກວ່າໝູ່ ກໍຍັງມີຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກສານພິດເຄມີເຫຼົ່ານັ້ນຢູ່. (ລາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບສະຖານີອະນາໄມສຳບະນາ, ໃຫ້ເບິ່ງໜ້າ 422).

ການຕໍ່ສູ້ຮຽກຮ້ອງສິດທິ ແລະ ຄວາມເປັນທຳ ໃນການມີຊີວິດໃນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ດີ

ການທີ່ປະຊາຊົນເມືອງໂບປາລ ຜູ້ລອດຊີວິດໄດ້ຈັດຕັ້ງຕໍ່ສູ້ເພື່ອສຸຂະພາບ ແລະ ຊີວິດທີ່ດີຂຶ້ນໃນອະນາຄົດນັ້ນ ໄດ້ເປັນການຈຸດປະກາຍໃຫ້ປະຊາຊົນທົ່ວໂລກລູກຂຶ້ນມາຕໍ່ສູ້ທວງເອົາສິດທິ ແລະ ຄວາມເປັນທຳໃນສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ດີ. ບັນດາຫຼັກການທີ່ມີປະໂຫຍດ ຊຶ່ງເປັນວິທີການທີ່ມີປະສິດທິຜົນທີ່ປະຊາຊົນໂບປາລໃຊ້ໃນການຕໍ່ສູ້ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນໄພຮ້າຍຈາກສານພິດຈົນສຳເລັດຜົນແມ່ນມີດັ່ງນີ້:

• **ໃຫ້ຫຼີກເວັ້ນການໃຊ້ສານພິດໃນຊີວິດປະຈຳວັນ.** ໃຊ້ສານເຄມີທີ່ບໍ່ເປັນພິດໃນການເຮັດຄວາມສະອາດຕາມບ້ານເຮືອນ, ສະຖາບັນຕ່າງໆຂອງຊຸມຊົນ, ຫຼື ຢູ່ຕາມບ່ອນເຮັດວຽກຕ່າງໆ (ເບິ່ງໜ້າ 456 ຫາ ໜ້າ 459). ໃນການເຮັດສວນຜັກກໍ່ບໍ່ໃຊ້ຢາຂ້າສັດຕູພິດ ຫຼື ປຸຍເຄມີ. ຄວນບໍລິໂພກຜັກ ແລະ ໝາກໄມ້ທີ່ປູກໂດຍບໍ່ໃຊ້ສານເຄມີ ແລະ ກ່ອນຈະກິນກໍ່ຄວນລ້າງຜັກ ແລະ ໝາກໄມ້ນັ້ນໃຫ້ສະອາດດີສາກ່ອນ (ເບິ່ງບົດທີ 14). ເນື່ອງຈາກພວກເຮົາທຸກໆຄົນໃນຊຸມຊົນມີໂອກາດທີ່ຈະໄດ້ຮັບໄພອັນຕະລາຍຈາກສານພິດ, ຊຶ່ງພວກເຮົາຕ້ອງໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ລັດຖະບານບໍ່ໃຫ້ອະນຸຍາດໃຫ້ບັນດາບໍລິສັດຂ້າມຊາດຕ່າງໆເຂົ້າມາເຮັດໃຫ້ພວກເຮົາທັງໝົດ, ໂດຍສະເພາະກໍ່ແມ່ນປະຊາຊົນກຸ່ມສ່ຽງ, ຕົກຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະໄດ້ຮັບສານພິດ.

• **ຈັດຕັ້ງກັນປ້ອງກັນມົນລະພິດ.** ໃຊ້ຫຼາຍຮູບການຕໍ່ສູ້ເພື່ອປ້ອງກັນໄພຮ້າຍຈາກສານພິດ. ບັນດາຮູບການຕໍ່ສູ້ເຫຼົ່ານັ້ນລວມມີການສະແດງລະຄອນເວທີ (popular theater), ສື່ສານມວນຊົນປະເພດຕ່າງໆ, ອິນເຕີເນັດ ແລະ ວິທີການສື່ສານແບບອື່ນໆອີກ ເພື່ອໃຫ້ຄວາມຮູ້ແກ່ປະຊາຊົນທົ່ວໄປ. ຖ້າໂຮງງານທາກເຮັດໃຫ້ເກີດມົນລະພິດ, ຜູ້ນຳພາຈັດຕັ້ງຕໍ່ສູ້ນັ້ນຕ້ອງໄດ້ຊອກຫາທາງອອກໃຫ້ກຳມະກອນສາມາດຫາລ້ຽງຊີບໄດ້ ເພາະວ່າທຸກໆຄົນຈຳເປັນຕ້ອງມີວຽກເຮັດງານທຳ ແລະ ຕ້ອງມີລາຍຮັບ.

• **ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ໂຮງງານຕ່າງໆໃຫ້ມັງນັດຂີ້ເຫຍື້ອສານພິດຂອງພວກເຂົາເອງ.** ເຖິງວ່າມັນຈະເປັນການຍາກ ທີ່ຈະສຳເລັດ, ແຕ່ການຮຽກຮ້ອງໃຫ້ບໍລິສັດຂ້າມຊາດໃຫ້ມີການມັງນັດສານພິດເຄມີທີ່ເສດເຫຼືອຈາກຂະບວນການຜະລິດນັ້ນ ເປັນພາກສ່ວນໜຶ່ງຂອງການຕໍ່ສູ້ເພື່ອສິດທິທາງສິ່ງແວດລ້ອມ. ຖ້າວ່າບັນດາບໍລິສັດບໍ່ເຫັນດີທີ່ຈະມາຮັບຜິດຊອບກໍ່ຕາມ ປະຊາຊົນທຸກໆຄົນຕ່າງກໍ່ເຫັນດີໃຫ້ບັນດາບໍລິສັດຕ້ອງມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ເກີດໄພອັນຕະລາຍໃດໆເກີດຂຶ້ນ ແລະ ກໍ່ຕ້ອງໄດ້ຊົດເຊີຍ ຫຼື ປົວແປງສິ່ງທີ່ພວກເຂົາໄດ້ກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍ. ເມື່ອຜູ້ຄົນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ບໍລິສັດຕ້ອງຈ່າຍຄ່າເສຍຫາຍ, ເຮັດໃຫ້ບໍລິສັດມີຄວາມຕື່ນຕົວໃນການປັບປຸງເພື່ອຄວາມປອດໄພໃນອານາຄົດ.

• **ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ລັດຖະບານມີມາດຕະຖານຄວາມປອດໄພທີ່ຮັດກຸມກວ່າເດີມ.** ໃນຄວາມເປັນຈິງແລ້ວ ລັດຖະບານສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດຂອງບັນດາກຸ່ມບໍລິສັດຫຼາຍກວ່າປົກປ້ອງປະຊາຊົນຂອງຕົນເອງ. ການປະຕິບັດເຊັ່ນນີ້ ເປັນການສົ່ງເສີມຄວາມບໍ່

ຖ້າວ່າລັດຖະບານຂອງພວກເຮົາດູແລ ພວກເຮົາ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມຄືກັນກັບດູແລພວກເຮົາດູແລຄອບຄົວ, ພວກເຮົາທັງໝົດທຸກຄົນແມ່ນຈະມີສຸຂະພາບດີ.

ເປັນທຳໃນສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ມັນກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ເກີດໄພພິບັດ ເມື່ອບັນດາບໍລິສັດເຫຼົ່ານັ້ນຖື ບັນຫາຄວາມປອດໄພຂອງປະຊາຊົນເປັນພຽງມູນຄ່າທີ່ສາມາດຫຼີກເວັ້ນໄດ້ ແທນທີ່ຈະຖື ເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງພວກເຂົາ. ສະນັ້ນ ລັດຖະບານຕ້ອງໄດ້ປ່ຽນບຸລິມະສິດຂອງ ພວກນາຍທຶນເຫຼົ່ານັ້ນໃຫ້ທັນມາປົກປ້ອງປະຊາຊົນທຸກໆຄົນ ໂດຍສະເພາະກຸ່ມທີ່ມີຄວາມ ສ່ຽງກວ່າໝູ່ໝົດ.

• **ເຮັດໃຫ້ໂຮງງານອຸດສະຫະກຳປ່ຽນຮູບແບບການຜະລິດສິນຄ້າຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ.** ຄືໃນ ກໍລະນີຂອງເມືອງໂບປາລ ທີ່ໂຮງງານຢູນຽນຄາໄບ ຜະລິດຢາຂ້າສັດຕູພືດໃຊ້ຄວບຄຸມແມງ ໄມ້ທີ່ມາທຳລາຍພືດທັນຍາຫານຕ່າງໆ. ທີ່ຈິງແລ້ວມັນຍັງມີວິທີທີ່ດີກວ່າການໃຊ້ສານເຄມີ ໃນການຄວບຄຸມສັດຕູພືດ. ຊຶ່ງວິທີການໃໝ່ນີ້ມີພຶດໄພໜ້ອຍ ແລະ ເປັນມິດກັບສະພາບ ແວດລ້ອມນຳອີກ, ສະນັ້ນ, ເມື່ອມີທາງເລືອກທີ່ດີກວ່າແລ້ວ ເປັນຫຍັງຈຶ່ງບໍ່ປ່ອຍໃຫ້ພວກ ເຮົາຕັດສິນໃຈເລືອກເອົາສິ່ງທີ່ດີກວ່າ ແທນການຮັບສານພິດຈາກບັນດາໂຮງງານອຸດສະຫະ ກຳເຫຼົ່ານັ້ນ?

ຄວາມສ່ຽງທີ່ຮັບໄດ້? ສຳລັບໃຜ?

ບັນດາໂຮງງານອຸດສະຫະກຳ ແລະ ລັດຖະບານຖືວ່າຄວາມສ່ຽງຂອງໂຮງງານອຸດສະຫະ ກຳທີ່ຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຫຼື ເກີດຄວາມຫາຍຍະນະຄືກັບກໍລະນີ ຂອງເມືອງໂບປາລນັ້ນວ່າເປັນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນ ແລະ ຍອມຮັບໄດ້ຖ້າທຽບໃສ່ກັບມູນຄ່າຂອງ ການພັດທະນາທີ່ປະເທດຊາດຈະໄດ້ຮັບ. ນັ້ນກໍ່ໝາຍຄວາມວ່າ ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ບໍ່ມີທາງສູ່ນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ເສຍສະຫຼະເພື່ອໃຫ້ນາຍທຶນມີຜົນກຳໄລໃນທຸລະກິດຂອງພວກເຂົາ. ຊຶ່ງສຳລັບປະ ຊາຊົນທຳມະດາຄືໄທເຮົາເຈົ້າຂ້ອຍແລ້ວ ການທີ່ສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດໂດຍບໍ່ຄຳນຶງ ເຖິງໄພຮ້າຍທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນ ແລະ ຍັງເປັນການລະເມີດສິດທິມະນຸດໃນດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມນັ້ນ ມັນເປັນສິ່ງທີ່ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້.

ຖ້າວ່າ ບໍລິສັດ ຢູນຽນຄາໄບ ແລະ ລັດຖະບານອິນເດຍ ໄດ້ປະຕິບັດຕາມແນວທາງ ຂອງຫຼັກການປ້ອງກັນໄວ້ກ່ອນ (ເບິ່ງໜ້າ 38), ບາງທີເຫດໄພພິບັດຈາກອາຍພິດຮົ່ວໄຫຼ ທີ່ເມືອງໂບປາລຄົງບໍ່ເກີດຂຶ້ນ.

ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການປ້ອງກັນໄພໄວ້ລ່ວງໜ້າ

ມາດຕະການຮັກສາຄວາມປອດໄພສາມາດລົດໄພຮ້າຍໄດ້ກໍ່ຈິງ ແຕ່ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວເຖິງ ວ່າມີການປະຕິບັດມາດຕະການຮັກສາຄວາມປອດໄພກໍ່ຕາມ ຄວາມສ່ຽງບາງຢ່າງຢູ່ຕາມ ໂຮງງານອຸດສະຫະກຳກໍ່ຍັງມີຢູ່. ໃນເມື່ອບໍ່ສາມາດຈະຫຼີກລ້ຽງຄວາມສ່ຽງເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ ກໍ່ຕ້ອງ ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ທຸກໆຄົນໄດ້ຊາບເຖິງເຫດຮ້າຍທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນນັ້ນຢ່າງທົ່ວເຖິງ ແລະ ບໍ່ຄວນ ໃຫ້ມີຜົນກະທົບສະເພາະແຕ່ຜູ້ທຸກຍາກທີ່ສຸດ ແລະ ຊຸມຊົນຕ່າງໆເທົ່ານັ້ນ.

ໃນໄລຍະຍາວ ເພື່ອໃຫ້ປອດໄພໃຫ້ຫຼາຍເທົ່າທີ່ຈະເປັນໄປໄດ້ນັ້ນ ບັນດາໂຮງງານ ອຸດສະຫະກຳຕ່າງໆ ຕ້ອງໄດ້ມີວິທີການດຳເນີນທຸລະກິດທີ່ຄຳນຶງເຖິງຄວາມປອດໄພ ແລະ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແທນການຫາແຕ່ຜົນກຳໄລ. ການທີ່ຈະໃຫ້ສຳເລັດໄດ້ນັ້ນ ພວກເຮົາຄວນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ບັນດາບໍລິສັດເຫຼົ່ານັ້ນ ພັດທະນາຮູບແບບການດຳເນີນທຸລະກິດທີ່ ປອດໄພ ແລະ ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສ່ວນລັດຖະບານແມ່ນມີໜ້າທີ່ເຮັດໃຫ້ບັນ ດາບໍລິສັດເຫຼົ່ານັ້ນຮັບຜິດຊອບຕໍ່ກັບສັງຄົມໂດຍການອອກກົດໝາຍ ແລະ ບັງຄັບໃຊ້ກົດ ໝາຍ ເພື່ອປົກປ້ອງສຸຂະພາບຊຸມຊົນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ວິທີທາງດຽວທີ່ຈະສາມາດເຮັດ ໃຫ້ທຸກໆຄົນມີສິດທິເທົ່າທຽມກັນໃນສິ່ງແວດລ້ອມໄດ້ນັ້ນ ແມ່ນຮຽກຮ້ອງບັນດາຜູ້ນຳ ແລະ ບັນດາຜູ້ທີ່ມີອຳນາດນັ້ນນຳໃຊ້ທັກການປອດໄພໄວ້ກ່ອນເປັນແນວທາງໃນການຕັດສິນໃຈ.

